

Bestyrelsens beretning for året 2012 til Generalforsamlingen i Hovborg plantage den 27. maj 2013

Dette er generalforsamling nr. 147 i aktieselskabet Hovborg plantage

Hovborg plantage er et selskab med mange traditioner, en af dem er at beretningen er delt i to dele, således også i år

Formanden tager sig af den mere generelle selskabs beretning, og vor skovfoged John Holm Christensen tager sig af den mere tekniske beretning om plantagedriften i det forløbne år. Og udviklingen på træmarkederne.

En anden tradition er at vi her på generalforsamlingen byder velkommen til nye aktionærer, i aften skal der lyde et varmt velkommen til disse nye aktionærer, der har valgt at vise plantningssagen og Især Hovborg plantage deres interesse. . Aktuelt har aktieselskabet 517 aktionærer, det er en stigning på 6 fra sidste år, der er foretaget 17 aktie handler eller overdragelser i løbet af året. Gennem snart mange år har der været en tendens til at aktionærantallet er svagt stigende. Når der handles aktier, deles de ofte blandt arvinger, eller aktionærer med flere aktier sælger enkelt aktier.

Vi har omkring 225 tilmeldinger til generalforsamlingen her i aften. Dejligt at se det store fremmøde.

I lang tid troede jeg det store fremmøde skyldtes en god lang beretning om selskabets virke i det forgangne år, og jeg og tidligere formænd har bestræbt os på at berette grundigt og uddybende om selskabets virke.

Den vildfarelse blev jeg revet ud af, engang jeg talte med en arbejdskollega. Hun ejer en aktie i plantagen og vi kom til at tale om generalforsamlingen. Du skal da med sagde jeg. Nej tak sagde hun, vi har før været til generalforsamling ,det er alt for lang og kedelig en beretning, så vi kommer ikke.

Jeg må jo konstatere, at med det fremmøde der er her i aften er det godt der er nogle med hendes synspunkt, hvor skulle vi ellers sidde, hvis også hun kom.

Driften i plantagen.

Driften kan vel bedst karakteriseres med sætningen Buisnes as usual drift som sædvanlig.

Driftsresultatet er , som forventet og lever op til budgettet

Plantage driften har forløbet planmæssigt, Ingen storme, skadelige insekter eller andre kalamiteter har kunnet påvirke væksten, der er lagt endnu en årring på træernes vækst.

Små tiltag er udført, hvert tiltag ikke noget der flytter bjerge, men over en årrække og i en større helhed tiltag der er med til at udvikle og bevare plantagen.

Vi har søgt om at etablere et par små vandhuller i afd 29+30, ved en beskeden indsats kan vi skabe et par små vandhuller på hver side af vejen i et område hvor der alligevel på grund af vandet ikke rigtig vil gro

noget og arealet forsumper . *Vi håber vi ved at skrælle overjorden af kan lave et par små vandhuller med vand– i det mindste i den våde del af året. Til glæde for vildt, flora og fauna.

Vand er ønskelig nogle steder, andre steder er det meget uvelkomment. I skovfogedboligens kælder har vi haft problemer med opstigende vand. Der er etableret en pumpebrønd og kloaknettet er delvis renoveret.

Kronvildt bestanden øges ganske væsentligt i disse år, Der er både ulemper og fordele ved dette. Jægerne er glade, den større bestand kan give større afskydning, Desværre har det vist sig at uvelkomne krybskytter også har fundet ud af at der færdes mere vildt i plantagen. Der er flere gange i årets løb hørt skud uden for jagttid. Det er et uvæsen der er meget vanskeligt at komme til livs, De skal næsten tages på fersk gerning for at få en straf. En del af jer her i aften er jo lokale, og hører i Skud på mærkelige tidspunkter, eller ser mærkelig trafik i og omkring plantagen, vil jeg opfordre jer til at rette henvendelse.

Plantagens hovedprodukt har altid været forskellige former for træprodukter. De første mange år energitræ i form af bjergfyr brænde og kvas til bl.a. mejeriets opvarmning. Senere blev det tømmer til huse, kassertræ til fiskekasser og paller, træ til spånpladeproduktion, cellulosetræ til papir og i de senere år igen energitræ til vameværker, både til varme og elproduktion. Alt sammen rimelig lavteknologiske anvendelser hvor træets bestanddele anvendes som de er skabt, som tømmer og brædder hvor træet blot er besavet, som spånplader hvor træet er findelt til spåner og presset til plader, som papirmasse hvor træet er oprevet, opløst og træfibrene er presset til papir.

En til dels ny anvendelse af træ ser ud til at vinde frem i de kommende år, nemlig til fibre der kan erstatte bomuld og andre tekstiler. Ikke som det dårlige cellulds stof nogle kender fra tiden omkring 2. verdenskrig, men som et helt nyt produkt hvor træet nedbrydes til molekyleneiveau og siden opbygges til nye fibre der kan spindes tråde af. En produktion der på mange punkter skulle være mere miljøvenlig end produktion af bomuld og syntetiske stoffer.

Så selvom plantagens hovedproduktion er den samme som for 150 år siden, har anvendelsen af træet undergået en kæmpeforandring.

Der er nu kun 3 år til plantagens 150 års jubilæum. I forbindelse med 100 års jubilæet blev der udgivet en bog om plantagen. Det bliver nok ikke til en bog – i lighed med Dengang- men på en eller anden måde, vil vi gerne samle/ udgive/ uploade/ et eller andet, så har i gode ideer modtages de gerne.

Inden denne beretning bliver for lang, vil jeg på bestyrelsens vegne rette en tak til vore samarbejdspartnere for det gode samarbejde i årets løb. Tak for ordet, der hermed gives videre til John Holm

Formand Per Ramsgaard

Hovborg Plantage A/S

2012

Beretning

Årets aktiviteter:

Skovning:

Der er i 2012 skovet og solgt i alt 1308 m³ fast træ. De er fordelt på følgende mængder 231 m³ afkortet tømmer 131 m³ træuldstræ, 278 m³ emballagetræ, 141 m³ cellulosestræ, 127 m³ flistræ 38 rm. nåletræsbrænde, 24 rm løvtræsbrænde, 1032 rm flis, 2 stk juletræer af rødgran og 2300 kg. bjergfyrgrønt.

Træet er skovet som afdrift i afdelingerne 45 og 46 og tynding i afd. 37 og 38. I de to første afdelinger 45 og 46 er der lagt toppe og grene op til flis. Vi kalder det grot. Det er meningen, at det skal ligge og tørre på arealet sommeren over og så hugges til flis. Fordelen ved denne metode er, at arealet ryddes for grene op toppe uden udgift, således at der kan laves jordbearbejdning uden udgift til rydning. Ulempen er, at man ikke kan plante foråret efter skovning. Arealet kommer til at ligge sommeren over, mens groten tørrer.

Løvtræsbrændet er udtyndingstræ fra de bæltter af løvtræ, der er i kanterne af plantagen, Brændet er skovet som selvhugst. Flisen stammer primært fra udtynding i afdelingerne 2, 4, 6 og 7.

Kultur:

Der er i 2012 foretaget nyplantning i plantagen. I afd 46 er et mindre areal 0,11 ha tilplantet med en blanding af Rødgran og Lærk i i borede huller. I afd 39 er et areal på 0,48 ha tilplantet med en blanding af Douglas og Rødgran. Kulturen er lavet i borede huller. Der er købt 300 Douglas, 300 Hybridlærk og 1500 Rødgran.

Der er ikke udbragt gødning i plantagen sidste år, der er derimod udbragt kalk på de grønne arealer på brandbæltter/vildtagre. Dette er gjort for at hæve reaktionstallet således at græsset bedre kan gro til gavn for plantagens vildt.

Der er brugt 20 l Roundup til sprøjtning mod glansbladet hæg. Denne træart vil vi gerne holde på så lavt et plan som muligt. Den optræder ofte voldsomt i vores nye kulturer. Specielt i plantagens nord og syd ende er der områder hvor den glansbladede hæg optræder voldsomt. Det bevirker, at de træarter vi gerne vil have til at gro får svære forhold. Hægen gror så hurtigt, at den ofte overvokser de planter vi gerne vil have til at gro og simpelthen skygger de andre planter ihjel. Det ser ud til at den mest effektive metode til fjernelse af hægen er, at skære den ned og når den så prøver at skyde fra roden sprøjter vi den med roundup om efteråret. Grunden til at det skal være om efteråret er, at så er saftstrømmen i planten

nedadgående og roden bliver ødelagt af sprøjtningen. Det er selve planten der bliver sprøjtet direkte. Dette arbejde bliver lavet med en rygsprøjte således at resten af arealet ikke påvirkes.

Øvrige aktiviteter:

Jagtlejen har i år været 283.000 Der er afholdt udgifter til reparation og vedligeholdelse af veje og grøfter og rydning af sne.

Det lykkedes heller ikke at få brændt hede af i 2012. Lyngen og græsset var simpelthen for vådt på det tidspunkt hvor vi må brænde af. Muligheden for afbrænding slutter med udgangen af marts, så de sidste forår har ikke været gunstige.

Træmarkedet:

Vi har generelt en god afsætning af effekterne i skoven. Der er en god efterspørgsel på både kort og lang tømmer. Vores primære aftagere til tømmer i Sydjylland er Dansk Træ Emballage i Ribe. Der bliver også eksporteret en del til Tyskland.

Træ til emballage er også et efterspurgt produkt. Faktisk hele vores produktion afsættes til DTE. De aftager også et produkt, som består af et mix af emballagetræ og afkortet tømmer. Dette sparer os for en sortering og giver dermed en billigere skovning/udkørsel.

Cellulosetræ har vi ikke lavet meget af i 2012. Det skyldes, at der har været faldende efterspørgsel, så det ikke har været muligt at eksportere ret store mængder til de svenske papirfabrikker. Ved udgangen af 2012 er der dog forhandlet nye kontrakter og vi forventer igen eksport af cellulosetræ i 2013 til fornuftige priser.

Energitræ og flis. Afsætningen til fyringsformål er forløbet som forventet. Vi kan afsætte alt hvad vi kan producere. Der er i regionen en god efterspørgsel og vi forventer prisen vil ligge på samme niveau i 2013 som i 2012.

Løvtræ. Der kan stadig afsættes kævler af Eg, Bøg, Ær og Ask. Priserne er ikke imponerende, men der er dog afsætning. Vi har kunnet afsætte de mange kævler af Ask, som stammer fra de bevoksninger, som på grund af sygdom er ved at gå i opløsning. På brændemarkedet er der god efterspørgsel.

Klima:

Det ser efterhånden ud til at vi skal vænne os til "ekstreme" klimaforhold. 2012 blev også sådan et år. Årets middeltemperatur er opgjort til 8,3 grad, det er 0,7 grader over normalgennemsnittet. Den laveste temperatur blev målt til -23,1 grad C. d. 5 feb. i Odense. Så lav en temperatur er ikke målt siden 1987. Årets højeste temperatur blev målt til 32,9 grader c. målt i København d. 20/8. Altså en forskel fra koldeste til varmeste temperatur på 56 grader.

I vores område er der faldet meget nedbør i 2012. Der målt 988 mm. Som gennemsnit for området, men der er udsving fra dette tal.

Der er kun registreret en storm i 2012. Den 3/1 og gennem natten til d. 4. blev det vestlige og det nordlige Jylland ramt af storm. Det var dog ikke noget, som gav anledning til stormfald, kun enkelte træer væltede.

Der har ikke været de store problemer med skadedyr i 2012. Vi havde dog lidt problemer med sudebiller, som angreb de nyplantede træer i flere kulturer. Dette bevirkede, at vi måtte sprøjte nogle kulturer to gange, det er normalt nok med en enkelt sprøjtning.

Her i foråret ses mange stede kanter af kulturer, hvor nålene er meget røde og afsvedne . Det er specielt douglas og skovfyr det er galt med. Rødfarvningen skyldes udtørring af nålene på grund af den lange tørre eftervinter. Forhåbentlig har skuddene ikke taget skade, således at træerne springer ud som normalt.

J. Christensen